

Retningslinjer for fysisk og delvis digital gjennomføring av disputas ved UiS

Retningslinjene er fastsatt av prorektor for forskning den 29.06.2020. De gjøres gjeldende fra 10.08.2020 og vurderes fortløpende i lys av nasjonale retningslinjer. Siste revisjon: 15.09.2021.

Bakgrunn

Hensikten med disputas er at avhandlingen skal tilgjengeliggjøres, presenteres og forsvares offentlig. Bestemmelsene som gis i retningslinjene under skal sikre at disputasen fortsatt kan regnes som offentlig også i de tilfellene der fysisk tilstedeværelse av publikum, utover de obligatoriske deltakerne, ikke er mulig.

Beslutning om gjennomføringsform ved disputas

Fakultetet avgjør etter en samlet vurdering om prøveforelesning og disputas skal gjennomføres eller utsettes. Videre vil det være fakultetet som avgjør om doktorgradsprøven skal avholdes delvis digitalt eller fysisk. Avgjørelsen om fysisk gjennomføring tas på bakgrunn av en smittevernvurdering og hvorvidt man har bemanningskapasitet tilgjengelig.

Føringer for gjennomføring av disputas

- Fakultetet organiserer den fysiske deltakelsen fra nødvendig administrativt og teknisk personale.
- Fysisk oppmøte i disputaslokalet skal følge myndighetenes til enhver tid gjeldende vedtak og regler om smittevern.
- Det skal tilstrebes at ph.d.-kandidaten, disputasleder og UiS-administrator i bedømmelseskomiteen (faglig koordinator for komiteen) er til stede i samme lokale, og at man ellers følger myndighetenes retningslinjer for arrangement med tanke på antall tilhørere og organisering av disse m.v.
- Dersom disputasen gjennomføres i et rom der publikum har tilgang, vil det oppfylle kravet til en offentlig doktorgradsprøve. Det vil i slike tilfeller fremdeles være ønskelig, men ikke et krav om å strøme disputasen på internett.
- Disputasen skal strømmes dersom publikum ikke gis tilgang til lokalet. Dette vil sikre at alle interesserte kan følge prøveforelesning/disputas hvis det besluttet å ikke til å ha publikum fysisk til stede i lokalet. Under disputas må det være mulig for publikum å stille spørsmål, jf. forskriftens krav om anledning til å kommentere «ex auditorio».
- Hvis disputasen strømmes, må lokalet ha teknisk utstyr for live-streaming. Det vil si toveis lyd- og bildeoverføring. Det bør legges opp til disputaslokaler for fakultetene på UiS som tilfredsstillende kravene til utstyr og ivaretar myndighetenes krav til smittevern. Fakultetene koordinerer disputasdatoer og -lokaler seg imellom.
- Fakultetet skal fortrinnsvis oppnevne ett settemedlem til bedømmelseskomiteen (i anledning prøveforelesning og disputas) som en «reserveløsning» i tilfelle komiteens administrator (3. opposent) er indisponibel eller må gå inn som en av opposentene. Ved oppnevning av settemedlem skal habilitetsreglene i Forvaltningsloven §6 følges.
- Enhetsleder sender forslag til settemedlem til fakultetets prodekan for forskning. Dette skal normalt skje senest 2 uker før disputas.
- Digitale presentasjoner må kunne deles med alle deltakere uavhengig av fysisk eller digital deltakelse.
- Universitetsbiblioteket legger avhandlingen ut i elektronisk form på UiS Scholarly Publishing Services <http://ebooks.uis.no/index.php/USPS/catalog/series/phd-preprint> for å overholde krav i ph.d.-forskrift § 7-11. Avhandlingen vil slik være offentlig tilgjengelig. Dette må skje senest to uker før disputas. Fristen kan ikke fravikes.
- Om ovenfornevnte ikke lar seg gjøre, skal disputasen imidlertid kunne gjennomføres **heldigitalt**, dvs. alle aktører deltar via den valgte tekniske løsningen og ingen er fysisk tilstede i lokale på UiS. I dette tilfellet gjelder *Retningslinjer for digital gjennomføring av disputas ved UiS når tiltak mot korona-viruset hindrer fysisk deltakelse.*

Digitale plattformer/IT-hjelp:

- Teknisk konferanseløsning ved UiS for digital disputas ved UiS er Zoom.
- Som en del av disputastjenesten er IT behjelpelige med oppsett av Zoom-møtet. IT-assistanse bestilles primært via Tjenesteportalen: https://uis.service-now.com/tp?id=tp_catalog_item&sys_id=cc1a2fd8dbe4c7006ab3f7adae96191e. Det kan også sendes en henvendelse til IT-hjelp@uis.no.
- Dedikert IT-personell stiller fra morgenen av den dagen disputasen skal gjennomføres og sørger for at alt er klar til oppstart av prøveforelesningen som vanlig.
- Det er viktig at Zoom-møtet er konfigurert riktig på forhånd og at det er testet godt i forkant. IT er behjelpelig med dette og kan bidra med "remote support" hvis behovet oppstår.
- Det er satt opp et dedikert telefonnummer hos IT for den gjeldende disputasen, som er tlf: **51 83 30 00#8**. Ved å velge innvalg 8 kommer en utenom den vanlige køen og blir satt i direkte kontakt med AV-vakten.

Informasjonsplikt:

- IT ved UiS skal ha beskjed om tid og sted for gjennomføring av disputas senest ti dager i forkant. Driftsavdelingen involveres ved behov.

Tilrettelegging for publikum ved delvis digital disputas:

- Ved begrensning for fysisk tilstedeværelse, kan krav til offentlighet dekkes ved at tilhørere/publikum gis adgang til å følge disputasen via den valgte tekniske løsningen.
- I tillegg må det legges til rette for at ex auditorio-spørsmål kan stilles direkte av spørsmålsstiller via konferanseutstyr eller at spørsmål formidles via e-post, chat eller annen egnet løsning, og deretter formidles til kandidaten av disputasleder.

Kunngjøring av disputas som går via streaming uten ordinært åpent auditorium må inneholde informasjon om at:

- Grunnet nasjonale og lokale restriksjoner, er det lagt begrensninger på fysisk deltakelse under disputasen.
- Disputasen kan følges via den valgte tekniske løsningen.
- Lenken til å følge disputas digitalt skal være offentlig tilgjengelig på universitetets nettsider og i kunngjøringsdokumentet som distribueres per e-post.
- Normalt skal det trykkes opp et bestemt antall eksemplarer av avhandlingen. Hvert fakultet må selv vurdere hvilket antall som er tilstrekkelig avhengig av antall deltakere som fysisk er til stede på disputasen. Enten det er mulig eller ikke å ha trykket eksemplar av avhandlingen tilgjengelig på universitetet to uker før disputas (jf. Ph.d.-forskriften § 7-11), skal lenke til elektronisk versjon av avhandlingen legges ut på universitetets nettsider. Likedan skal kunngjøringsdokumentet inneholde lenken til nettstedet der avhandlingen er tilgjengelig.

Disputasen må avlyses dersom ett av følgende inntreffer:

- Hverken UiS' interne medlem i komiteen eller settemedlemmet kan være til stede i det godkjente lokalet eller via den valgte tekniske løsningen.
- Hvis ett av de eksterne komiteemedlemmene ikke kan delta i disputasen og settemedlemmet ikke kan ta over rollen som tredje opponent (UiS' interne medlem/ UiS-administrator).

Utfyllende rutiner for doktorgradsprøven (prøveforelesning + disputas):

Før doktorgradsprøven	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Ph.d.-koordinator (adm.) og eventuelt prodekan for forskning tar en gjennomgang av prosedyren med disputasleder og UiS' interne medlem av komiteen (UiS-adm.) før hver disputas.• Avhandlingen legges ut på <i>UiS Scholarly Publishing Services</i> senest to uker før disputas. Fristen kan ikke fravikes.	<p>Prodekan/ ph.d. koord.</p> <p>Univ.Bibliotek + ph.d. koord.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Klargjør disputasrom for 2 eksterne opponenter, og doktoranden, for bruk av den valgte tekniske løsningen. • Opponentene sender spørsmål på forhånd til UiS-administrator (helst 2 dager før disputas). • Ph.d.-kandidaten sender presentasjon av prøveforelesning og presentasjon av avhandlingen til opponentene senest disputasdagen. 	<p>ph.d. koord. + IT</p> <p>Ph.d.koord.</p> <p>Ph.d. koord.</p>
Samme dag som doktorgradsprøven; prøveforelesning	
<ul style="list-style-type: none"> • IT-utstyr hos UiS og hos opponenter testes i god tid før prøveforelesningen starter. • Disputasleder eller internt medlem i komiteen (UiS adm.) bevitner at kandidaten som fremstiller seg for prøveforelesning er riktig kandidat. • Disputasleder opplyser om at det ikke er tillatt å stille spørsmål etter prøveforelesning. • Kandidaten presenterer prøveforelesningen. Ved delvis digital disputas skal presentasjonen streames slik at den er tilgjengelig for komiteen og for offentligheten som ikke er fysisk til stede. • Bedømmelseskomiteen må vurdere og bli enige om hvorvidt prøveforelesningen er godkjent eller ikke. 	<p>Ph.d. koord. +IT</p> <p>Disputasleder</p> <p>Disputasleder</p> <p>Kandidat + IT</p> <p>Komite + UiS adm.</p>
Under doktorgradsprøven; disputas	
<ul style="list-style-type: none"> • IT-utstyr hos UiS og hos opponenter, som eventuelt ikke er fysisk tilstede, testes i god tid før selve disputasen starter. • Disputasleder eller internt medlem i komiteen (UiS adm.) bevitner at kandidaten som fremstiller seg for disputas er riktig kandidat. • Disputasleder opplyser om prosedyren for å stille spørsmål ex auditorio (for eksempel ved at spørsmål sendes inn på e-post). • Kandidaten presenterer avhandlingen. Ved delvis digital disputas skal presentasjonen streames slik at den er tilgjengelig for de av komiteen og for offentligheten som eventuelt ikke er fysisk til stede. • Opponent 1 gjennomfører sin opposisjon direkte etter at kandidaten har presentert avhandlingen. Ved delvis digital disputas live-streames denne via den valgte digitale løsningen. Eventuelt pause. Opponent 2 gjennomfører deretter sin opposisjon tilsvarende. Komiteens administrator (UiS-administrator) fungerer som 3. opponent dersom dette blir akutt nødvendig. • Kontinuerlig verifisere at involverte parter hører alt. • Etter at oppnevnt opposisjon er over, skal det være mulig med opposisjon ex auditorio. Disputasleder framfører disse. 	<p>Ph.d. koord. +IT</p> <p>Disputasleder</p> <p>Disputasleder</p> <p>Kandidat + IT</p> <p>Opponent</p> <p>IT</p> <p>Disputasleder</p>
Etter doktorgradsprøven	
<ul style="list-style-type: none"> • Elektronisk signering av bedømmelseskomiteens endelige rapport 	<p>Ph.d. koord.</p>

For øvrig gjelder *Prosedyre for ph.d.-disputasens gang ved Universitetet i Stavanger* i den grad det er praktisk mulig og forenlig med *Retningslinjer for fysisk og delvis digital gjennomføring av disputas ved UiS*.

Premissene i retningslinjene kan også legges til grunn når det gjelder gjennomføring av midtveisevaluering/50-prosent seminar.